

ἄμα δὲ διὰ τῆς περὶ τὴν δαπάνην τάξεως καὶ οἰκονομίας νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ κράτους παραλυσίαν. Ὁ Νικηφόρος οὐδένα εἶχε πρόχειρον ἕτερον στρατὸν ἵνα κατατροπώσῃ τοὺς ταραξίαις· τὸ πᾶν ἐξηρτάτο ἀπὸ τῆς ἀκαριαίας αὐτοῦ ἀποφάσεως καὶ συνέσεως, καὶ ἡ ἀπόφασις ὑπῆρξεν ὅσον ἔνεστι συνετή. Γινώσκων ὅτι τὸ πλῆθος, ἄμα κατευνασθῆ ἢ πρώτη αὐτοῦ ὁρμή, εὐχερῶς μεταβάλλει γνώμην, διέταξε τοὺς πατρικίους Νικηφόρον καὶ Πέτρον νὰ ὑποσχεθῶσιν εἰς τοὺς ταραξίαις τὰ πάντα, προτρέποντες αὐτοὺς μόνον νὰ περιμείνωσι μέχρι τῆς πρωίας. Καὶ οἱ μὲν πλείστοι ἠσύχασαν οἱ δὲ πεισματωδέστεροι χωρισθέντες τοῦ λοιποῦ στρατοῦ κατέλαβον παρακείμενόν τινα λόφον. Εἶναι ἄξιον σημειώσεως ὅτι ὁ Θεοφάνης ὑβρίζει τοὺς στασιαστάς ὡς τρισαθλίους, διότι κύριοι ὄντες νὰ καταστρέψωσι τὸν βασιλέα δὲν ἔπραξαν τοῦτο, ἀλλὰ προσανέβησαν εἰς τὸν βουνὸν ἐκεῖνον ἀναβοῶντες τὸ «Κύριε ἐλέησον» ὡς ἂν προέκειτο, λέγει, περὶ σεισμοῦ τινος ἢ ἀνομβρίας. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ μοναχοῦ αὐτοῦ χρονονόγραφου δὲν ἦσαν, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, πολὺ συντηρητικαί. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ὠφελῆθεις ἐκ τῆς νυκτὸς ἐκεῖνης, καθυσύχασεν ἔτι μᾶλλον τὰ πνεύματα δι' ἐπιτηδεῖων πρὸς πολλοὺς ἀξίωματικούς δωρεῶν, καὶ τὴν ἐπιούσαν προσελθὼν αὐτὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὄχλων συνεπλήρωσε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως διὰ νέων ὑποσχέσεων καὶ περιποιήσεων, μεθ' ὅ, καταλιπὼν τὴν ἡγεμονίαν εἰς τὸν πατρικίον Θεοδόσιον Σαλιβαράν, ἐπέστρεψεν αὐτὸς εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκεῖ ἀφικόμενος δὲν ἐνόμισεν ὅτι πρέπει νὰ ἀφήσῃ ἀτιμώρητον τὴν πρὸ μικροῦ γενομένην παραβίασιν ὄλων τῶν νόμων τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας. Ὅθεν προσεκάλεσεν ἀμέσως εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἰσχυρὸν ἀπόσπασμα τοῦ ἄσιανοῦ στρατοῦ, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ φρονήματα εἶχε πᾶσαν πεποίθησιν, καὶ ἔπειτα διέταξε τὰ κατὰ τῶν Βουλγάρων στρατεύσαντα τάγματα νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ νὰ σταθμεύσωσιν εἰς τὸ προάστειον τοῦ ἁγίου Μάμαντος παρὰ τὸν λιμένα τοῦ Κερατίου κόλπου, ἐπὶ τῷ λόφῳ τοῦ νὰ λάβωσι τοὺς μισθοὺς αὐτῶν. Ἄμα ὅμως ἦλθον αὐτόθι, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὰ ὅτι ἡ μισθοδοσία θέλει διανεμηθῆ εἰς Γαλατᾶν καὶ διέταξε νὰ διαπεράσωσι ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸ ἕτερον τοῦτο προάστειον ἄνευ ὄπλων. Ἐκεῖ περιστοιχίσθησαν οἱ ἀπειθεῖς οὗτοι στρατιῶται ὑπὸ τῆς πιστῆς ἄσιανῆς μοίρας καί, ἀφοῦ οἱ πρωταίτιοι ἐτιμωρήθησαν διὰ δαρμῶν καὶ κουρῶν καὶ ἔξοριῶν, οἱ λοιποὶ πάντες διεβιβάσθησαν εἰς Χρυσόπολιν, ὅπου ἀνεγνώσθη βασιλικὸν διάταγμα δι' οὗ διελύοντο καὶ προσεκαλοῦντο νὰ προνοήσωσιν ἕκαστος οἴκοθεν περὶ τῆς ἰδίας συντηρήσεως. Ἐνεκα δὲ ταύτης τῆς συμφορᾶς, λέγει ὁ Θεοφάνης, οἱ παθόντες αὐτὴν προσηγόρευσαν τὸ μεταξὺ Γαλατᾶ καὶ Χρυσοπόλεως πέραμα πύρινον ποταμόν.

Κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ 809 ἔτος, ἵνα προσοικειωθῆ ὅσον ἔνεστι πλείοτερον τὸν στρατόν, ὁ Νικηφόρος προεχειρίσατο τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Προκοπίας ἔγγονον Νικήταν, εἰ καὶ παῖδα ἔτι ὄντα, ἡγεμόνα τῶν Ἰκανάτων, οἵτινες ἀπετέλουν κράτιστόν τι σῶμα τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, συγκείμενον καθ' ὀλοκληρίαν ἐκ λογάδων καὶ ἱκανῶν ἀνδρῶν καὶ τούτου ἔνεκεν ἱκανάτων ἐπονομαζομένων. Τῷ δὲ 810 ἐνησχολήθη ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν προεκτεθεισῶν στρατιωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν αὐτοῦ διατάξεων, ὥστε μόλις τῷ 811 ἐστράτευσεν αὐθις κατὰ τῶν Βουλγάρων. Ἡ ἐπιμονὴ αὐτοῦ εἰς τὸν προκείμενον πόλεμον ἐξηγεῖται εὐκόλως ὅταν ἀναλογισθῶμεν ἔνθεν μὲν τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔθνους ἐκεῖνου καθ' ἐκάστην προαγομένους κινδύνους ἔνθεν δ' ὅτι ἔνεκα τοῦ θανάτου τοῦ Ἀαρῶν, τῷ 809, καὶ τῶν ἐμφυλίων διενέξεων, εἰς ἃς ὡς ἐκ τούτου περιεπλάκησαν οἱ Ἄραβες, ὁ Νικηφόρος εἶχεν ἀπαλλαγῆ πάσης ἀπὸ τοῦ μέρους

